

HILFSWERK

PODRŠKA.
NADA.
BUDUĆNOST.

30 godina Hilfswerk International na Balkanu

Od hitne obnove do sistemskih rješenja

HILFSWERK

Uvodna riječ - Naša misija

Od prvog krova do života u dostojanstvu

Kada je Hilfswerk International 1996. godine započeo svoj rad kao humanitarna organizacija u Bosni i Hercegovini, obnova nakon rata bila je apsolutni fokus naše pomoći. Naš primarni cilj bio je jasan: obezbijediti krov nad glavom stotinama porodica.

Danas, tri decenije kasnije, naša misija je evoluirala. Kroz različite projekte uspjeli smo pomoći više od 25.000 osoba da ostvare bolji život u dostojanstvu. Naše djelovanje sada počiva na ključnim stubovima: socijalna zaštita i inkluzija, ljudska prava, ekonomski razvoj, pomoć u katastrofama te podrška u procesu upravljanja migracijama. Naš fokus je uvijek isti – osnažiti čovjeka.

Počeci 1996. - Hitna obnova

Temelji nade: Prvi koraci u BiH

Osnivanje Ureda Hilfswerk Austria u Sarajevu označilo je početak dugoročne, organizovane prisutnosti ove austrijske humanitarne organizacije u Bosni i Hercegovini.

Sve je počelo Programom hitne obnove u Sarajevu, Travniku i Jajcu neposredno nakon rata. Uz podršku Republike Austrije, 1996. godine smo obnovili 319 porodičnih kuća, omogućivši stotinama ljudi povratak iz raseljeništa.

Posebno značajan rezultat projekta bio je prvi organizovani manjinski povratak: 59 bošnjačkih porodica vratilo se u Jajce, dok se 24 hrvatske porodice vratilo u Travnik. Time projekat nije bio samo građevinski poduhvat, već i snažan mirovni iskorak, jer je fizička obnova domova postala temelj za obnovu povjerenja i suživota.

Uspostavom ureda u Sarajevu i ovim prvim velikim programom obnove, Hilfswerk Austria je jasno pokazao dugoročnu posvećenost podršci povratku, rekonstrukciji i pomirenju u Bosni i Hercegovini.

HILFSWERK

Održivi povratak

Ekonomski razvoj i nezavisnost

Decenijama smo jedan od ključnih aktera u implementaciji Aneksa VII Dejtonskog sporazuma. Kroz brojne faze projekata širom zemlje, obnovili smo hiljade domova za povratnike i interno raseljena lica.

Međutim, shvatili smo da sami zidovi ne donose budućnost. Održivost je ključ. Zato smo povratak uvijek pratili socio-ekonomskim grantovima. Preko 8.000 porodica dobile su poljoprivredne mašine, stoku, plastenike i alate za zanatstvo. Kroz podršku malim i srednjim preduzećima, otvorili smo nova radna mjesta za povratnike, pomažući im da ostvare ekonomsku nezavisnost, kao i za druge članove lokalnih zajednica, osnažujući proces integracije.

“Održiv povratak zahtijeva mnogo više od obnove krovova – on zahtijeva stvaranje prilika za rad i ekonomski razvoj.”

Socijalno stanovanje

Zatvaranje najtežih poglavlja

Kolektivni centri su predugo bili bolan podsjetnik na posljedice rata. Kako bismo najugroženijima ponudili trajno rješenje, Hilfswerk International je pionir u razvoju Sistema socijalnog stanovanja u BiH.

Kroz sinergiju sa lokalnim vlastima i međunarodnim donatorima, izgradili smo na desetine modernih, energetski efikasnih stambenih zgrada u Sarajevu, Zenici, Rogatici, Bijeljini, Tuzli, Brčkom i drugim gradovima širom BiH.

Zatvorili smo neuslovne centre poput "Narodnog univerziteta" u Rogatici i osigurali trajni, siguran dom za osobe s invaliditetom, samohrane roditelje i porodice bez primanja.

Uporedo sa stambenim zbrinjavanjem, porodicama su ponuđene i mjere socio-ekonomske revitalizacije kroz grantove i aktivnosti koje su poticale njihovu integraciju i ekonomsku nezavisnost. Konačno iseljenje "Narodnog univerziteta" donijelo je ogromnu korist cijeloj Rogatici, jer je ova zgrada nakon niza godina vraćena svojoj pravoj, društvenoj i kulturnoj svrsi.

HILFSWERK

Inkluzija Roma - ROMA ACTION

Socijalna zaštita i jednake šanse

Romi su najbrojnija i često najugroženija nacionalna manjina u regiji. Kroz višemilionske projekte poput ROMA ACTION, finansirane od strane EU, napravili smo historijski iskorak u njihovoj socijalnoj inkluziji.

Samo kroz ovaj program, više od 140 romskih porodica uselilo je u nove ili potpuno rekonstruisane domove. Paralelno sa infrastrukturom, radili smo na rješavanju građanskog statusa, zaštiti ljudskih prava, pristupu obrazovanju i dodjeli grantova za pokretanje vlastitih biznisa. Pomogli smo preko 420 romskih porodica da preuzmu kontrolu nad svojom budućnošću, i nastavljamo da pomažemo.

„Roma Action je pokazao da inkluzija nije apstraktna politika, već mjerljiv rezultat - u novim domovima, stabilnim prihodima i šansama za dostojanstven život romskih porodica.“

Oporavak od poplava

Pomoć u katastrofama

Kada su katastrofalne poplave i klizišta 2014. godine razorile Bosnu i Hercegovinu, naši timovi su momentalno bili na terenu kako bi pružili hitnu pomoć u katastrofama.

U prvoj fazi, naši inženjeri vršili su procjene štete, nakon čega smo preuzeli direktnu izgradnju i stručni nadzor za stotine objekata. U Maglaju i 20 drugih najteže pogođenih lokalnih zajednica u FBiH, izgradili smo 80 potpuno novih domova na sigurnim lokacijama i rekonstruisali dodatnih 60. Porodicama koje su izgubile sve osigurali smo i neophodne poljoprivredne alate i dekontaminaciju zemljišta.

HILFSWERK

Zdravo starenje i solidarnost

Protiv izolacije i diskriminacije

Starost ne smije značiti izolaciju. Kroz borbu protiv diskriminacije na temelju godina, aktivno radimo na suzbijanju stereotipa prema starijim osobama i zaštiti njihovih ljudskih prava na svim nivoima.

Tokom COVID-19 pandemije, naš regionalni projekat povezao je starije osobe u BiH, Srbiji i Sjevernoj Makedoniji kroz virtuelne centre za zdravo starenje. Obučili smo stotine novih volontera i obezbijedili IT opremu (tablete) kako bismo starije osobe digitalno opismenili i omogućili im kontakt sa svijetom kada im je bio najpotrebniji.

Dostojanstven život u trećoj dobi

Suočeni sa dramatičnim odlaskom mladih, starije osobe često ostaju prepuštene same sebi. Kao odgovor, uspostavili smo "Hilfswerk Kuću podrške" – inovativni model mobilne kućne njege, u saradnji sa Udruženjem "HAJDE".

Oslanjajući se na decenije iskustva iz Austrije, zaposlili smo i obučili visoko stručne mobilne timove negovatelja. Danas, stotine starijih i nemoćnih lica dobijaju visokokvalitetnu njegu, po principu "sve iz jedne ruke", u toplini vlastitog doma. Pružamo im brigu i dostojanstvo koje zaslužuju.

"Kuća podrške" nije samo pružalac usluga, već teži postati prepoznati lider u oblasti brige o starijima, sa aktivnom ulogom u kreiranju širih socijalnih politika.

HILFSWERK

Obrazovanje

Ulaganje u znanje

Prepoznajući nezamjenjivu ulogu kvalitetnog obrazovanja u socijalnoj inkluziji, kroz projekat "Knjiga po knjiga" direktno smo unaprijedili nastavni proces u brojnim školama širom BiH.

Kroz pomno mapiranje potreba, opremili smo 13 obrazovnih institucija obaveznom lekturom, stručnom literaturom i savremenom opremom. Direktnu korist od ove podrške osjetilo je više od 9.300 učenika i stotine nastavnika. Kroz srodne projekte, organizovali smo specijalizirane edukacije za odgajatelje kako bi se djeca s poteškoćama u razvoju uspješno integrisala.

Djeca s poteškoćama u razvoju

Siguran prostor za rast i razvoj

Djeca i mladi s višestrukim smetnjama u razvoju zaslužuju najbolje uslove i jednaka prava. Ponosni smo na izgradnju savremenog Dnevnog centra "Koraci nade" u Tuzli, objekta sa specijaliziranim terapijskim bazenom te Dnevnog centra "Leptir" u Srebrenici.

Ovi centri pružaju profesionalnu rehabilitaciju, edukaciju i socijalizaciju. Pored infrastrukture, razvili smo NETSI (Mrežu za podršku inkluziji) – digitalnu i institucionalnu platformu koja povezuje roditelje sa defektolozima, logopedima i psiholozima, nudeći im direktnu i besplatnu podršku.

HILFSWERK

Upravljanje migracijama

Sigurnost i ljudska prava

Zapadni Balkan se godinama nalazi na jednoj od najaktivnijih globalnih migrantskih ruta. U saradnji sa partnerima, HWI implementira opsežne projekte jačanja struktura nadležnih za izbjeglice, migrante i raseljena lica u BiH, Srbiji, Sjevernoj Makedoniji i Crnoj Gori.

Osnovni cilj je osnažiti kapacitete za prijem, azil i povratak, u potpunom skladu s temeljnim ljudskim pravima, prema međunarodnim standardima i praksama. Kroz razvoj standardnih operativnih procedura i umrežavanje sigurnosnih institucija i agencija, pomažemo državama da migracijama upravljaju humano i sigurno.

Readmisija i reintegracija

Novi početak za povratnike

Proces readmisije (povratka državljana BiH iz EU) nosi velike izazove, posebno za osjetljive kategorije stanovništva. HWI zajedno sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH aktivno radi na izgradnji održivog sistema prihvata i brze integracije ovih osoba.

Uspostavili smo stambeni fond za privremeni smještaj onih koji se vraćaju bez krova nad glavom te opremili specijalizirane ustanove za prihvata starijih, maloljetnika bez pratnje i hroničnih bolesnika. Izradom jasnih socio-ekonomskih planova, pomažemo povratnicima da osiguraju stabilnu i održivu budućnost.

HILFSWERK

HWI u brojkama

Naši rezultati na terenu (1996. - 2026.)

PODRŠKA.
NADA.
BUDUĆNOST.

**30 GODINA POSVEĆENOSTI LJUDIMA
I RAZVOJU DRUŠTVA**

**4+ DRŽAVE U KOJIMA
REGIONALNO DJELUJEMO**

(BiH, Srbija, Sjeverna Makedonija, Crna Gora)

**5.000+ IZGRAĐENIH
I REKONSTRUISANIH
STAMBENIH JEDINICA**

**8.000+ GRANTOVA ZA
EKONOMSKI RAZVOJ I
SAMOZAPOŠLJAVANJE**

**DESETINE HILJADA
PRUŽENIH USLUGA**

kroz socijalnu zaštitu, usluge
Hilfswerk Kuće podrške i podršku
dnevним i gerontološkim centrima
u regionu Zapadnog Balkana.

PODRŠKA. NADA. BUDUĆNOST.

Zajedno stvaramo promjene

Tri decenije našeg uspješnog djelovanja na području Balkana ne bi bile moguće bez nesebične podrške lokalnih zajednica i institucija, predanog rada partnera, povjerenja naših donatora i snage naših korisnika, kao i posvećenosti HWI zaposlenika – svima dugujemo iskrenu zahvalnost što ste zajedno s nama gradili solidarnost, pružali pomoć i mijenjali živote na bolje.

Pred nama su novi izazovi, ali naša misija ostaje ista – graditi održivu i sigurnu budućnost za sve.

Muris Kodžaga

Regionalni direktor HWI za Balkan
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
+387 33 525 369
murisk@hwi.ba

Stefan Fritz

Glavni direktor HWI
Beč, Austrija
+43 1 4057 500-111
stefan.fritz@hilfswerk-international.at

**PODRŠKA.
NADA.
BUDUĆNOST.**

Hilfswerk International Balkan | Sarajevo, Bosna i Hercegovina | **E-mail:** office@hwi.ba

Tel: +387 33 525 369, +387 33 611 569 | **Fax:** +387 33 611 563

www.hwi.ba